

Arkivnr: 2014/10533-19

Saksbehandlar: Roald Breistein

Saksframlegg

Saksgang

Utval	Saknr.	Møtedato
Kontrollutvalet		
Fylkestinget		

Forvaltningsrevisjon av forholdet mellom skuleeigar og skular - Revisjonsrapport

Bakgrunn for saka

Kontrollutvalet vedtok prosjektplan for denne forvaltningsrevisjonen i møte 19.9.13. I forbindelse med at fylkestinget 10.12.13 handsama «Tilstandsrapport vidaregåande opplæring 2012/13 for Hordaland fylkeskommune» vart det gjort slikt vedtak:

- 1. Fylkestinget tek tilstandsrapport for vidaregåande opplæring 2012/13 for Hordaland fylkeskommune til orientering, og sluttar seg til dei samla forslaga til tiltak for å auke gjennomføringa.*
- 2. Tilstandsrapport vg opplæring 2012-2013 for Hordaland fylkeskommune vert vidaresendt for innarbeiding i arbeidet med Deloitte sin forvaltningsrevisjon "Forholdet mellom skuleeigar og skular".*

På bakgrunn av punkt 2 i vedtaket over ba kontrollutvalet Deloitte endre prosjektplanen. Dette vart gjort ved at problemstilling 4 vart lagt til i prosjektplanen. Kontrollutvalet gjorde etter det slikt vedtak i sak 7/14 i møte 17.2.14:

- 1. Kontrollutvalet bestiller utviding av forvaltningsrevisjon av forholdet mellom skuleeigar og skular, frå Deloitte AS, med utgangspunkt i forslag til justert prosjektplan.*
- 2. Det vert akseptert ein samla timeressurs på inntil det timetal som ligg i den justerte prosjektplanen, inkludert opsjon på ev. presentasjon av rapporten i fylkestinget.*
- 3. Kontrollutvalet ønskjer at revisjonsrapport er klar frå Deloitte si side innan utgangen av mai 2014 ferdig verifisert og med fylkesrådmannen sin uttale vedlagt og/eller innarbeidd.*

Av den justerte prosjektplanen går det fram at føremålet med revisjonen er:

"Føremålet med prosjektet vil vere å undersøke om samhandlinga mellom skuleeigar og dei vidaregåande skulane i fylkeskommunen er føremålstenleg, og i kva grad den nye organiseringa sikrar einskapleg styring og felles praksis ovanfor skulane frå skuleeigar si side.

Med bakgrunn i dette føremålet er det formulert følgjande problemstillingar:

1. *Fungerer fylkeskommunen sitt kvalitetssystem tilfredsstillande og etter føremålet?*
  - a. *I kva grad bidrar kvalitetssystemet til at fylkesadministrasjonen har kontroll med om krava i opplæringslova blir etterlevd i skulane?*
  - b. *I kva grad bidrar kvalitetssystemet til at fylkeskommunen kan følgje opp skulane innanfor det pedagogiske utviklingsarbeidet?*
  - c. *I kva grad bidrar kvalitetssystemet til skulane sitt arbeid med å planleggje og vurdere det pedagogiske utviklingsarbeidet?*
  - d. *Fungerer kvalitetssystemet tilfredsstillande når det gjeld opplæringsavdelinga si oppfølging av planlegging og resultat ved skulane?*
  - e. *Har fylkeskommunen eit tilfredsstillande system for å sikre riktig og nødvendig kompetanse i skulane, og for nødvendig kompetanseutvikling for personalet?*
2. *I kva grad fungerer den nye organiseringa med regionleiarar når det gjeld å sikrar einskapleg styring og felles praksis ovanfor skulane?*
  - a. *Opplever skuleleiarane å få tilfredsstillande råd og støtte på følgjande områder:*
    - i. *....økonomiske og administrative oppgåver?*
    - ii. *....faglege og pedagogiske spørsmål?*
    - iii. *....personal og HMT?*
  - b. *Bidrar organiseringa til ei tettare samhandling mellom skule og skuleeigar?*
3. *Har fylkeskommunen tilfredsstillande rutinar for utarbeiding og handsaming av årleg tilstandsrapport (jf. oppl. § 13-10)?*
4. *I kva grad blir gjennomføringstala for vidaregåande skular nytta i oppfølgingsdialogen mellom skuleeigar og skulane?*
  - a. *Kva er hovudårsakene til manglande gjennomføring ved dei vidaregåande skulane i Hordaland?*
  - b. *Korleis sikrar fylkeskommunen at tiltak som bidrar til auka gjennomføring blir sett i verk ved den enkelte skule?*
  - c. *Har fylkeskommunen tilstrekkeleg informasjon om sluttårsaker slik at relevante tiltak kan setjast i verk ved skulane?»*

Det er også gjort slike avgrensingar i rapporten:

«Første hovudproblemstilling som er presentert under avsnitt 1.2 over, har fokus på fylkeskommunen sitt kvalitetssystem. Gjennomgangen av kvalitetssystemet er avgrensa til i hovudsak å ha fokus på fylkeskommunen sitt system for verksemdbasert vurdering, og kvalitetssystemet som heile vil difor ikkje bli gjennomgått og vurdert i denne forvaltningsrevisjonen.»

Drøfting:

Deloitte har no gjort ferdig forvaltningsrevisjon av "Forholdet mellom skuleeigar og skular", revisjonsrapport er levert og ligg ved. Fylkesrådmannen har hatt rapporten til uttale og uttalen er lagt ved rapporten som vedlegg 1. I vedlegg 2 har Deloitte kommentert fylkesrådmannen sin uttale.

Deloitte har nytta dokumentanalyse, intervju, statistisk analyse, elektronisk spørjeundersøking og verifiseringsprosessar som metodar i denne forvaltningsrevisjonen.

Etter sekretariatet si vurdering har Deloitte levert ein god rapport som er i samsvar med kontrollutvalet sine bestillingar.

I pt. 6, Tilrådingar i rapporten, har Deloitte desse 9 forslaga til tiltak:

«På bakgrunn av dei funn og vurderingar som går fram av rapporten, vil revisjonen tilrå at Hordaland fylkeskommune:

1. *Utviklar kvalitetssystemet slik at ein får eit system som i større grad bidrar til å vurdere om alle krav i opplæringslova blir følgt, herunder:

  - *etablerer eit avviksmeldesystem som bidrar til å sikre at avvik frå opplæringslova blir meldt, handtert og dokumentert*
  - *vurderer å gjennomføre risikobaserte stikkprøvekontrollar innanfor ulike område for å bidra til å avdekke avvik frå krav i lov og forskrift.**
2. *Vidareutviklar plan- og rapporteringsarbeidet ved skulane ved å

  - *utarbeide meir skriftleg rettleiing eller døme på korleis data frå PULS kan nyttast i plan- og rapporteringsarbeidet ved skulane, mellom anna for å sikre fokus på gjennomføring*
  - *gjennomføre planlagt opplæring i analyseverktøyet PULS for å sikre at skulane og fylkeskommunen får best mogleg utbytte av systemet*
  - *i større grad gi rom for og følgje opp dei skulevise utviklingstiltaka som ikkje direkte kan knytast opp til skuleeigar sine definerte tiltaksområde**
3. *Avklarar kva oppfølging rektorane saknar med omsyn til mellom anna økonomispørsmål, og vurdere å vidareutvikle den oppfølginga som blir gitt.*
4. *Klargjer regionleiarane si rolle og fullmakter ved at det blir utarbeidd dokument som gjer greie for kva mynde dei er delegert.*
5. *Prioriterer planlagt arbeid med å utarbeide omtaler av ansvar og prosedyrar innan personalområdet.*
6. *Vurderer å utarbeide ein langsiktig strategi for å sikre nødvendig og tilstrekkeleg kompetanse i framtida mellom anna til yrkesfaga*
7. *Sørgjer for at skuleeigar i sine rapporter frå skulebesøka systematisk omtalar gjennomføring i tillegg til status på tiltaksområda for å holde fokus på dette overordna målet.*
8. *Sikrar at oppfølgingsdialogen med skulane også har fokus på skulen si vurdering av sluttårsaker i tillegg til den informasjonen som går fram av statistikken for å sikre best mogleg tilpassing av tiltak.*
9. *Sikrar at dei skulane som kunne ha nytte av å sjå kva andre skular lukkast med under liknande vilkår, når det gjeld gjennomføring, får informasjon og blir følgt opp systematisk i høve til dette.»*

Konklusjon.

Forslag til innstilling i saksframlegget, byggjer på forslag til tiltak i rapporten med nokre mindre språkmessige justeringar.

Sekretariatet meiner vidare at kontrollutvalet bør tilrå at fylkestinget ber fylkesrådmannen om å laga ein handlingsplan som viser kva tiltak som skal setjast i verk for å følgja opp tilrådingane i rapporten, når tiltaka skal setjast i verk og kven som skal ha ansvaret for iverksettinga.

Forslag til innstilling

På bakgrunn av forvaltningsrevisjonsrapport "Forholdet mellom skuleeigar og skular", ber fylkestinget fylkesrådmannen syta for å:

1. *Utvikle kvalitetssystemet slik at ein får eit system som i større grad bidrar til å vurdere om alle krav i opplæringslova blir følgt, herunder:

  - *etablere eit avviksmeldesystem som bidrar til å sikre at avvik frå opplæringslova blir meldt, handtert og dokumentert*
  - *vurdere å gjennomføre risikobaserte stikkprøvekontrollar innanfor ulike område for å bidra til å avdekke avvik frå krav i lov og forskrift.**

2. Vidareutvikle plan- og rapporteringsarbeidet ved skulane ved å
  - utarbeide meir skriftleg rettleiing eller døme på korleis data frå PULS kan nyttast i plan- og rapporteringsarbeidet ved skulane, mellom anna for å sikre fokus på gjennomføring
  - gjennomføre planlagt opplæring i analyseverktøyet PULS for å sikre at skulane og fylkeskommunen får best mogleg utbytte av systemet
  - i større grad gi rom for og følgje opp dei skulevise utviklingstiltaka som ikkje direkte kan knytast opp til skuleeigar sine definerte tiltaksområde
3. Avklare kva oppfølging rektorane saknar med omsyn til mellom anna økonomispørsmål, og vurdere å vidareutvikle den oppfølginga som blir gitt.
4. Klargjere regionleiarane si rolle og fullmakter ved at det blir utarbeidd dokument som gjer greie for kva mynde dei er delegert.
5. Prioritere planlagt arbeid med å utarbeide omtaler av ansvar og prosedyrar innan personalområdet.
6. Utarbeide ein langsiktig strategi for å sikre nødvendig og tilstrekkeleg kompetanse i framtida mellom anna til yrkesfaga.
7. Sikre at skuleeigar i sine rapporter frå skulebesøka systematisk omtalar gjennomføring i tillegg til status på tiltaksområda for å holde fokus på dette overordna målet.
8. Sikre at oppfølgingsdialogen med skulane også har fokus på skulen si vurdering av sluttårsaker i tillegg til den informasjonen som går fram av statistikken for å sikre best mogleg tilpassing av tiltak.
9. Sikre at dei skulane som kunne ha nytte av å sjå kva andre skular lukkast med under liknande vilkår, når det gjeld gjennomføring, får informasjon og blir følgt opp systematisk i høve til dette.
10. Laga ein handlingsplan innan 2.1.2015 som viser kva tiltak som skal setjast i verk for å følgja opp tilrådingane i rapporten, når tiltaka skal setjast i verk og kven som skal ha ansvaret for iverksettinga.

Hogne Haktorson
kontrollsjef

Roald Breistein
seniorrådgjevar

Dokumentet er elektronisk godkjent og har derfor ikkje underskrift.

Vedlegg: Rapport frå Deloitte: "Forholdet mellom skuleeigar og skular"